

Til
Byrådsavdeling for kultur, idrett og frivillighet

Innspill fra Sentralt ungdomsråd i Oslo til stortingsmelding om barne- og ungdomskultur

Sentralt ungdomsråd i Oslo (SUR) takker for muligheten til å komme med innspill til stortingsmeldingen om barne- og ungdomskultur. Våre innspill omhandler i hovedsak kulturarenaen som en fritidsarena. Her er våre innspill:

Kulturtilbud for alle

Vi i SUR er opptatt av at kulturtilbudene i Norge skal være inkluderende og ha lav terskel. Vi mener at alle må ha mulighet til å delta i kunst- og kulturlivet uavhengig av bakgrunn; både når det kommer til økonomisk og kulturell bakgrunn, funksjonsevne, kjønnsidentitet og i størst mulig grad også bosted. Kulturlivet bør være åpent og inkluderende. Mange kulturtilbud har stor ubalanse når det kommer til bakgrunnen til deltakerne. Når det kommer til fritidsarenaen opplever vi at jenter oftere er aktive innen kulturlivet, mens guttene er mer aktive innenfor idretten. Dette kan ha mange forklaringer, men en av dem er hvilke forventninger og tradisjoner som knytter seg til kjønnene. Enkelte fritidstilbud er kun åpne for ett kjønn (et eksempel som ble nevnt av medlemmer i SUR var danseskoler som kun er for jenter), og i noen tilfeller skjer dette på områder som ikke har tilsvarende tilbud for de som blir utestengt fra tilbudet. Vi i SUR mener at kulturlivet bør etterstrebe å inkludere deltakere av alle kjønn, og at slik kjønnsdeling i de fleste tilfeller er mer begrensende enn trygghetsskapende. Et annet forslag kan være å ansette voksne på kultur- og fritidsarenaene som representerer andre enn stereotypiene innenfor sitt felt.

Kulturtilbud og kulturelle fritidstilbud er ofte dyre. Til tross for gode rabattordninger for unge i kulturlivet (som ungdomskort på teatrene, studentrabatt på museene og billigere konserter spesielt for de under 18 år), opplever mange at kulturaktiviteter er noe som lett nedprioriteres når familien har svak økonomi. SUR mener det må legges til rette for at alle, uansett økonomisk situasjon, skal få oppleve kulturtilbudene vi har i Norge.

Vi mener også at kulturelle fritidsarenaer bør bli billigere. Både deltakelse og utstyr er ofte veldig dyrt. SUR mener det bør gjøres billigere å leie utstyr slik som instrumenter.

SUR er positive til intensjonen i regjeringsplattformen om å innføre et "fritidskort" for barn og unge, og vi mener dette bør iverksettes så raskt som mulig. Vi mener at kortet bør kunne brukes både til å dekke deltakeravgift og innkjøp eller leie av utstyr, som f.eks. leie av instrument, ettersom dette i mange kulturrelaterte fritidstilbud er veldig kostbart.

Mer variasjon i kulturtilbudene

Ungdom i Oslo opplever, på tross av at vi bor i en stor by med stor bredde i kulturtilbudene, at bredden i tilbudene mangler i realiteten; selv om mange ulike tilbud finnes i Oslo, er de ikke tilgjengelig for alle barn og unge fordi de bor langt unna. SUR mener det er viktig å satse på det lokale kulturlivet.

SUR mener det er viktig å inkludere alles interesser og ikke bare de mest populære kulturretningene. Vårt inntrykk er at de fleste unge som har kulturlivet som fritidsarena driver med musikk, og at fritidstilbudet er deretter. Vi opplever at det er et begrenset utvalg av aktiviteter som ikke handler om å lære seg et instrument. Derfor mener vi det bør legges til rette for at ungdom kan drive med andre former som kultur på fritiden. Blant forslagene som kom opp i diskusjonen i ungdomsrådet var håndverk, redesign og matlaging.

Vi mener også at det bør sørges for å gjøre de kulturformene som ikke er så organisert lettere tilgjengelig. Vi mener det bør være lavere terskel for å prøve seg på kulturformer som skulptur, billedkunst, grafisk design eller foto og film.

SUR mener at barne- og ungdomskulturmeldingen bør inkludere mat i sin forståelse av kultur. Mange unge er interessert i sammenhengen mellom mat, kultur og tradisjoner, og vi mener at matlaging har stort potensiale både som fritidsaktivitet og kulturformidlingsarena.

Vi opplever at fritidstilbudene ofte speiler stedet de befinner seg på, og at dette er med på å underbygge stereotypier. Medlemmer i SUR som er vokst opp på Stovner har f.eks. opplevd at dersom de ønsket å lære å danse kunne de kun velge hip hop.

Flere kulturelle møteplasser

SUR savner steder der ungdom kan komme og utøve kunst og kultur, møtes på tvers av uttryksform, der det også er tilgjengelig utstyr; et slags folkeverksted for kunst og kultur. Vi opplever at mange av fritidsarenaene rettet mot ungdom enten har dårlige kulturtilbud, krever at man er medlem eller deltar i faste aktiviteter der for å kunne bruke det. Et sted med lav terskel og høyt under taket vil gjøre at flere unge kan velge seg kulturen som sin fritidsarena og forhåpentlig gjøre at flere finner "sin" uttryksform.

Snakk med ungdom underveis!

Vi vil benytte anledningen til også å understreke viktigheten av å inkludere og lytte til ungdom *hver dag*. Alt for ofte opplever vi ungdom at saker som angår oss blir

behandlet uten at vi i det hele tatt har fått vite at den var oppe til vurdering. Vi mener det er viktig at ungdom blir inkludert så tidlig som mulig i politiske prosesser, og at vi blir husket på når tilbud som er rettet mot oss skal utvikles.

Oppsummering

Sentralt ungdomsråd i Oslo mener at barne- og ungdomskulturmeldingen bør legge grunnlaget for:

- At kulturarenaen er lavterskel og inkluderende, og tilpasser seg ulike brukeres behov
- At det sørges for bedre kjønnsbalanse innen kulturlivet, f.eks. gjennom å sørge for representativitet og bredde i ansattgruppene i kulturtilbudene
- At alle, uansett økonomisk situasjon, skal få oppleve kulturtilbudene vi har i Norge
- At et fritidskort kommer på plass snarest mulig, og at dette kan dekke både deltakeravgift og innkjøp av utstyr
- At det blir en større bredde i kulturelle fritidsaktiviteter
- At det satses på det lokale kulturlivet
- At kulturformer som ikke tradisjonelt brukes som fritidsarena allikevel kan tilpasses og gjøres lettere tilgjengelige
- At det etableres flere lavterskel kulturarenaer med rom for å utøve en stor bredde av kunstneriske uttrykk
- Matkultur inkluderes i forståelsen av kultur
- At ungdom involveres oftere og tidligere når det skal gjøres endringer i saker som angår oss

Beste hilsener fra

Sentralt ungdomsråd i Oslo

V/ leder Celine Helen Kirkeby-Garstad